

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi.

Huoltovarmuuskriittiset yritykset vastaavat suurelta osin yhteiskunnan kriittisten palveluiden toteuttamisesta. Metsäteollisuuden yritykset huolehtivat itsenäisesti omasta varautumisestaan, mutta alan laajempi huoltovarmuusyhteistyö ja metsäteollisuuden huoltovarmuuden linkittäminen laajempaan yhteiskunnan huoltovarmuuteen tapahtuu suurelta osin yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen ja Huoltovarmuusorganisaation kanssa. Yhteistyöllä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa on pitkät perinteet, ja olemassa olevia huoltovarmuusyhteistyön toimintamalleja tulee voida hyödyntää myös jatkossa yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisen ja häiriönsietokyvyn parantamisessa. Lakiesityksessä kuvataan laajalti viranomaisten toimenpiteitä ja rooleja, mutta myös nykyinen yhteistyö huoltovarmuuskriittisen yritysten ja Huoltovarmuuskeskuksen sekä sen verkostojen kanssa tulisi huomioida esityksessä paremmin. CER-direktiivin tuomien velvoitteiden toteuttaminen tulisi tapahtua mahdollisimman pitkälle nykyisen Huoltovarmuusorganisaation puitteissa Huoltovarmuuskeskuksen toimiessa yritysten yhteyspisteenä. Missään tapauksessa ei saisi syntyä uusia rinnakkaisia tai päällekkäisiä toimintamalleja olemassa olevien lisäksi.

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

Metsäteollisuuden yrityksillä on toimintoja esimerkiksi seuraavilla CER-direktiivin soveltamisaloilla: energia, jätevesi, ja liikenne.

Riskienhallinta-, valvonta- ja raportointivelvoitteiden kohdistumista yritys- ja konsernirakenteessa tulisi tarkentaa. Mikäli yrityksen yksikön jokin toiminto kuuluu CER-soveltamisalaan, kohdistuvatko CER-velvoitteet tällöin vain kyseisen yksikön CER-soveltamisalassa olevaan toimintoon, yksikön kaikkiin toimintoihin, vai koko yrityksen kaikkiin toimintoihin? Esimerkiksi: jos yhtiö omistaa yksityisraiteen, mutta varsinainen toiminta ei ole CER-soveltamisalassa, tuleeko yhtiölle velvoitteita vain raideliikenteen toimintojen osalta vai koko yhtiön osalta?

Velvoitteiden kohdentumisen periaatteet konsernin sisällä vaativat myös selkiyttämistä. Tuleeko esimerkiksi konsernin emoyrityksen tai muiden konsernin yhtiöiden alkaa toteuttamaan CER-käytänteitä, mikäli jokin konsernin yrityksistä on CER-direktiivin soveltamisalassa ja siihen kohdistuu riskienhallinta-, valvonta- ja raportointivelvoitteita?

Metsäteollisuus ry:n kantana voidaan todeta, että riippumatta siitä, mikä yhtiö tai osa konsernista on soveltamisalansa puolesta CER-direktiivin tuomien velvoitteiden piirissä, tulee toimenpiteiden ja niiden valvonnan sekä raportoinnin liittyä vain soveltamisalassa olevaan toimintaan.

Metsäteollisuuden yrityksillä on toimintoja Suomen lisäksi muissa EU-maissa. Suomessa toteutettavien CER-velvoitteiden toimeenpanon tulee olla linjassa muissa EU-maissa toteutettavien, vastaaviin soveltamisaloihin kuuluvien toimien kanssa.

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

Yritysvaikutusten arviointi on lakiluonnoksen osalta tekemättä. Koska sääntely kohdistuu kriittisiksi määriteltäviin, valtaosin yksityisiin toimijoihin, tulisi varautumista koskevan sääntelyn (esimerkiksi CER ja NIS2) yhteisvaikutukset yrityksille tunnistaa ja niiden vaikutukset arvioida tarkkaan. Mikäli sääntelystä aiheutuvat kustannukset siirtyvät merkittävältä osin elinkeinoelämän toimijoiden maksettavaksi, heikentää tämä suomalaisten yritysten kilpailukykyä.

CER-laissa tulisi nykyluonnosta vahvemmin huomioida huoltovarmuuskriittisten toimijoiden jatkuvuudenhallinta, jo olemassa olevat varautumisjärjestelyt sekä tukitoimet kriittisiksi määriteltäville toimijoille. Uusien velvoitteiden tulisi tukea ja tarpeellisilta osin täydentää yritysten olemassa olevaa, liiketoimintaan kuuluvaa jatkuvuussuunnittelua ja riskienhallintaa. Lakiluonnoksessa tulee myös vahvistaa kriittisiksi määritettävälle toimijoille osoitettavaa tukea uusien CER-velvoitteiden täyttämiseksi.

4.

Valvontaa koskevat huomiot

Direktiivi velvoittaa jäsenmaat nimeämään kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä tukevat ja valvovat viranomaiset sekä kansallinen keskitetty yhteyspiste. Luonnoksessa Huoltovarmuuskeskukselle osoitetaan kansallisen keskitetyn yhteyspisteen tehtäviä, mutta selkeä kirjaus nimeämisestä puuttuu. Huoltovarmuuskeskuksen vastuiden ja tehtävien selventämiseksi muotoilu kaipaa täten vielä tarkentamista.

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

Ei lausuttavaa.

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Ei lausuttavaa.

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Ei lausuttavaa.

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännöseldotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

Ei lausuttavaa.

9.

Muut huomiot

Ei lausuttavaa.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ei lausuttavaa.

Anttonen Olli
Metsäteollisuus ry